

ЗАТВЕРДЖУЮ

директор ЗДО «Червоні вітрила»

_____ Любов КАРЯКІНА

СХВАЛЕНО

педагогічною радою

протокол № 1 від 31.08.22р.

ПЛАН РОЗВИТКУ

закладу дошкільної освіти (ясел-садка)
комбінованого типу
«Червоні вітрила»
Броварської міської ради
Броварського району Київської області
на 2022/2027 роки

Зміст

ВСТУП	3
ПАСПОРТ СТРАТЕГІЇ	4
ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАКЛАДУ	7
УМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ	8
ПРОЄКТ «ІМІДЖ ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ»	9
Комфортне та безпечне освітнє середовище, вільне від будь-яких форм насильства та дискримінації	10
Система оцінювання освітньої діяльності здобувачів освіти	12
Система педагогічної діяльності	12
Кадрове забезпечення закладу освіти	12
Постійне підвищення рівня професійної компетентності та майстерності педагогічних працівників	14
Система управлінської діяльності	15
ПРОЄКТ «ВИХОВАННЯ І РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ»	17
ПРОЄКТ «СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД»	20
ПРОЄКТ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ»	23
ПРОЄКТ «ПОШУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ»	27
ПРОЄКТ «ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ»	29
ПРОЄКТ «МОВЛЕННЄВЕ РОЗВИВАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ»	33
ПРОЄКТ «НЕРОЗЛУЧНІ ДРУЗИ: ДІТИ – БАТЬКИ – ПЕДАГОГИ»	35
Список використаної літератури:	38

ВСТУП

Головна мета дошкільної освіти – виховувати зрілу особистість, в якій сформовані дитячий світогляд, прагнення домогтися успіху, впевненість у собі, почуття власної гідності, емоційна сприйнятливність та вольові риси характеру.

Дошкільна освіта - цілісний процес, спрямований на:

- забезпечення різнобічного розвитку дитини дошкільного віку відповідно до її задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб;
- формування у дитини дошкільного віку моральних норм, набуття нею життєвого соціального досвіду.

Завданнями дошкільної освіти є:

- збереження та зміцнення фізичного, психічного і духовного здоров'я дитини;
- виховання у дітей любові до України, шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей Українського народу, а також цінностей інших націй і народів, свідомого ставлення до себе, оточення та довкілля;
- формування особистості дитини, розвиток її творчих здібностей, набуття нею соціального досвіду;
- виконання вимог дошкільної освіти, забезпечення соціальної адаптації та готовності продовжувати освіту;
- здійснення соціально-педагогічного патронату сім'ї.

Дошкільний вік – базовий етап фізичного, психологічного та соціального становлення особистості дитини.

Єдина науково-методична проблема, над якою працює заклад дошкільної освіти: *«Збереження та зміцнення фізичного, психічного і духовного здоров'я дитини через використання інноваційних технологій».*

ПАСПОРТ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ

Назва

Стратегія розвитку закладу дошкільної освіти (ясел-садка)
комбінованого типу «Червоні вітрила»

Тип програми Стратегія

Підстава для розробки програми

Необхідність удосконалення змісту діяльності закладу дошкільної освіти, забезпечення якісної дошкільної освіти

Нормативно-правова база

- Конституція України;
- Базовий компонент дошкільної освіти (наказ МОН від 12.01.2021 № 33);
- Щодо методичних рекомендацій до оновленого Базового компонента дошкільної освіти (лист МОН від 16.03.2021 № 1/9-148);
- Закони України:
 - «Про освіту»,
 - «Про дошкільну освіту».
 - «Про охорону дитинства»;
 - «Про захист персональних даних»;
- Положення про дошкільний навчальний заклад, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 12 березня 2003 р. №305;
- Про затвердження примірного статуту дошкільного навчального закладу (наказ Міністерства освіти і науки від 24.04.2003 р. № 257);
- «Про режим роботи дошкільних навчальних закладів» (лист МОН України №1/9-36 від 24.01.2007 р.);
- Порядок організації діяльності інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти (постанова КМУ від 10.04.2019 № 530);
- Щодо створення інклюзивного освітнього середовища в закладах дошкільної освіти (лист МОН від 25.06.2020 № 1/9-348);
- Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (постанова КМУ від 21.08.2019 № 800);
- Типове положення про атестацію педагогічних працівників (наказ МОН від 06.10.2010 № 930) тощо.

Замовник	Управління освіти і науки Броварської міської ради Броварського району Київської області
Розробник	Заклад дошкільної освіти «Червоні вітрила»
Керівник	Карякіна Любов Василівна
Авторський колектив	Директор Карякіна Любов Василівна, Вихователь-методист Кощій Лариса Миколаївна
Учасники програми	Управління освіти і науки Броварської міської ради Броварського району Київської області, педагогічний колектив закладу дошкільної освіти та сім'ї вихованців закладу.
Мета	Створити безпечне освітнє середовище закладу, що забезпечить потреби дітей у якісній освіті та потреби педагогів у розвитку власної професійної компетентності

Завдання	<p>Створити умови для:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● забезпечення якісного управління навчально-виховним процесом та системного підвищення якості дошкільної освіти на інноваційній основі; ● особистісно-орієнтованого підходу у становленні цілісної особистості дошкільника; ● удосконалення професійної компетентності педагогів як в умовах дошкільного закладу так і в системі підвищення кваліфікації; ● удосконалення змісту науково-методичної роботи; ● організації умов для збереження психофізичного здоров'я дошкільників через впровадження здоров'яформуючих і здоров'язбережувальних технологій; ● формування комунікативно-мовленнєвої компетентності дітей дошкільного віку шляхом створення мовленнєвого розвивального середовища; ● інтеграції освітніх ліній та формування ключових компетентностей майбутніх школярів через впровадження елементів пошуково-дослідної діяльності та STEM-освіти в освітній процес; ● реалізації навчальної роботи з дітьми на підставі особистісної та соціально орієнтованої моделі спілкування у тріалі «педагог – дитина – батьки».
----------	---

Терміни реалізації	2022 – 2027 роки
--------------------	------------------

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ЗДО «Червоні вітрила»

Дитячий колектив налічує 238 дітей. У дитячій установі працювало 60 чоловік, з них 30 педагогів.

Таблиця 1

Якісний склад	Кількість	%
Вища освіта	24	80
Базова вища	4	13
Неповна вища	2	7
Всього	30	100

Порівняльний аналіз кількісного та якісного складу педагогічних працівників свідчить про стабільність колективу та його творчий потенціал, а саме:

спеціалістів вищої категорії – 11;

I категорії – 7;

II категорії – 3;

спеціалісти – 3;

тарифний розряд- 5;

студенти – 1

Мають звання: «старший вихователь» – 1 педагог;

«старший учитель» – 1 педагог;

«вихователь-методист» – 5 педагогів

Проектна потужність дошкільного навчального закладу 280 місць

Наповнюваність дошкільного навчального закладу 238 дітей

Перелік приміщень дошкільного навчального закладу:

12 групових приміщень, музична зала (суміщення зі спортивною залю), харчоблок пральня, кабінети: директора ЗДО, медичний кабінет з ізолятором, маніпуляційна, вихователя-методиста.

Матеріально-технічне забезпечення дошкільного навчального закладу - добре.

Заклад дошкільної освіти працює за : Базовим компонентом дошкільної освіти та програмою «Українське дошкілля»

УМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

Діяльність дошкільного закладу спрямована на забезпечення якісної і доступної освіти, гармонійного та різнобічного розвитку дитини дошкільного віку, створення в умовах закладу розвивального життєвого простору для формування життєвої компетентності вихованців відповідно програми розвитку дітей дошкільного віку «Українське дошкілля», створення умов для забезпечення наступності між дошкільною ланкою та початковою школою.

Напрями діяльності дошкільного навчального закладу:

- реалізація державної політики в галузі освіти;
- забезпечення фізичного та психічного розвитку дітей;
- розвиток творчих здібностей дітей;
- формування умінь та навичок для навчання в школі, розвиток природних позитивних нахилів, здібностей і обдарованості, творчого мислення, потреби і вміння самовдосконалення, формування громадянської позиції, власної гідності, відповідальності за свої дії;

- оновлення змісту, форм і методів виховання і навчання відповідно до вікових особливостей дітей. **Принципи роботи за стратегією:**

- нормативності (у роботі керуватися основними законодавчими та нормативними документами);
- динамічності (передбачає оперативне реагування на зміни в освітньому середовищі);
- комплексності (передбачає рівноцінну реалізацію усіх завдань, які стоять перед дошкільним закладом);
- колективної та особистісної відповідальності за процес і результати діяльності дошкільного закладу;
- рефлексії (на раціональному рівні це надасть можливість конструктивно аналізувати зроблене, на емоційному – зберігати та поглиблювати емоційно-творчу атмосферу в колективі).

Умови реалізації стратегії:

- Запровадження нових педагогічних та управлінських технологій
- Система постійного відстеження якості надання освітніх послуг
- Організаційне та функціональне оновлення діяльності методичної служби

Фінансово-економічне та ресурсне забезпечення програми:

- Бюджетне фінансування

- Позабюджетне фінансування
- Цільові кошти

ПРОЄКТ «ІМІДЖ ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ»

«Ваш кінцевий успіх буде визначатися тим, наскільки ви здатні пронести свою мрію через всі випробування»

Орісон Суетт Марден

Мета проекту – забезпечити формування іміджу сучасного закладу дошкільної освіти, створити розвивальне та мотивуюче до навчання освітнє середовище вільне від будь-яких форм насильства та дискримінації, забезпечити умови для розкриття творчого потенціалу, самореалізації та самовираження всіх суб'єктів навчально-виховного процесу, підвищення професійної компетентності педагогів.

Пріоритети:

- позитивний імідж закладу,
- безпечне та комфортне середовище для усіх учасників освітнього процесу
- якісне управління навчально-виховним процесом;
- ефективність навчально-виховної роботи;
- підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

У вищезазначеному проєкті виділяємо такі основні напрямки діяльності ЗДО:

- Комфортне та безпечне освітнє середовище, вільне від будь-яких форм насильства та дискримінації;
- Система оцінювання освітньої діяльності здобувачів освіти;
- Система педагогічної діяльності (Постійне підвищення рівня професійної компетентності та майстерності педагогічних працівників, кадрове забезпечення закладу освіти);
- Система управлінської діяльності.

Комфортне та безпечне освітнє середовище, вільне від будь-яких форм насильства та дискримінації

Завдання:

- зробити дизайн освітнього середовища закладу освіти функціональним, який дозволяє максимально ефективно використовувати приміщення та територію закладу в освітньому процесі;
- створювати безпечні умови для перебування вихованців та працівників в закладі дошкільної освіти;
- проводити роботу щодо профілактики та запобіганню дитячого травматизму;
- навчати дітей правилам та нормам безпечної поведінки у довкіллі;
- дотримуватись вимог санітарно-гігієнічних правил і норм;
- створювати умови для здорового харчування;
- створювати умови для безпечного використання мережі Інтернет.
- створити психологічно-комфортне середовище для вихованців, їхніх батьків та педагогічних працівників
- організувати освітній процес на принципах партнерства, взаємодії та недискримінації.

№ з/п	Зміст заходів	Термін виконання	Виконавець
1	Забезпечити належні санітарно-гігієнічні умови в закладі освіти для догляду, виховання, навчання та розвитку дітей	2022-2027	Педагогічні працівники
2	Забезпечити розробку і виконання закладом освіти комплексу заходів з охорони праці та правил безпеки.	2022-2027	Директор
3	Проводити навчання працівників з охорони праці та безпеки життєдіяльності відповідальних за технічний стан, безпечну та економічну експлуатацію теплового господарства	2022-2027	Завгосп, директор
4	Щорічно проводити перевірку захисного заземлення, опору ізоляції, засобів індивідуального захисту	2022-2027	Завгосп, директор

5	Щорічно проводити повірку, перезарядку засобів пожежогасіння.	2022-2027	Завгосп, завідувач.
6	Здійснювати санітарно-технічну чистку зелених насаджень та зрізування аварійних дерев	2022-2027	Завгосп, директор
7	Проводити профілактичні бесіди з безпеки життєдіяльності.	2022-2027	Педагогічні працівники
8	Проводити атестацію робочих місць за умовами праці (1 раз на п'ять років)	2022-2027	Відповідальні особи
9	Забезпечити проведення планових медичних профілактичних оглядів працівників закладу.	2022-2027	Сестра медична старша
10	Проводити тематичні тижні знань безпеки життєдіяльності та безпеки дитини	2022-2027	Вихователь методист
11	Працювати над створенням здоров'язберезувального середовища в закладі дошкільної освіти.	2022-2027	Всі учасники освітнього процесу
12	Оприлюднювати правила поведінки учасників освітнього процесу, що забезпечують дотримання етичних норм, повагу до гідності, прав і свобод людини	2022-2027	Всі учасники освітнього процесу
13	Організувати роботу психологічної служби, у тому числі для психологічного супроводу учасників освітнього процесу, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу, іншого насильства	2022-2027	Психолог ЗДО
14	Взаємодіяти з органами та службами щодо захисту прав дітей, правоохоронними органами, у тому числі залучати їх до заходів із запобігання булінгу, іншому насильству.	2022-2027	Директор, вихователь-методист

Система оцінювання освітньої діяльності здобувачів освіти

Завдання:

Сприяти вдосконаленню системи внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти

№ з/п	Зміст заходів	Термін	Виконавець
1	Здійснювати аналіз результатів і динаміки навчальних досягнень вихованців	2022-2027	Всі учасники освітнього процесу
2	Оцінювати навчальні досягнення вихованців з метою виявлення творчих та обдарованих дітей	2022-2027	Всі учасники освітнього процесу

Система педагогічної діяльності

Кадрове забезпечення закладу освіти

Завдання

- оптимізувати кадрове забезпечення закладу дошкільної освіти;
- оновити зміст і форми професійної діяльності педагогічних працівників;
- підвищувати рівень готовності педагогів до інноваційної діяльності;
- створити умови для саморозвитку і самореалізації працівників ЗДО.

№ з/п	Зміст заходів	Термін	Виконавець
1	Формувати штат закладу, залучаючи кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми	2022-2027	Директор

2	Забезпечити 100% володіння педагогічними працівниками ЗДО інноваційних технологій та впровадження їх навчально-Виховний процес.	2022-2027	Директор, вихователь методист, практичний психолог, педагогічні працівники
3	Здійснювати атестацію педагогічних працівників відповідно до Типового положення про атестацію.	2022-2027	Директор, вихователь методист, практичний психолог, педагогічні працівники
4	Використовувати педагогічними працівниками новітніх освітніх технологій та форм організації освітнього процесу, спрямовані на формування ключових компетенцій і наскрізних умінь вихованців відповідно до Державного стандарту	2022-2027	Директор, вихователь-методист, практичний психолог, педагогічні працівники
5	Брати участь у конкурсах фахової майстерності серед педагогічних працівників навчальних закладів.	2022-2027	директор, вихователь-методист, практичний психолог, педагогічні працівники
6	Забезпечувати обов'язкове проходження педагогічними працівниками закладу курсової підготовки у між атестаційний період відповідно до перспективного плану.	2022-2027	Директор, вихователь-методист, практичний психолог, педагогічні працівники

7	Мотивувати працівників до якісної роботи, через систему матеріального та морального заохочення, у тому числі педагогічних працівників до саморозвитку, здійснення методичної, інноваційної, дослідно-експериментальної роботи	2022-2027	Директор, вихователь методист, практичний психолог, педагогічні працівники
---	---	-----------	--

Постійне підвищення рівня професійної компетентності та майстерності педагогічних працівників

Завдання:

- створити сприятливі умови для підвищення професійного рівня, педагогічної майстерності, творчої ініціативи та самовдосконалення педагогічних працівників;
- надавати методичну допомогу педагогічним працівникам щодо організації освітньої роботи з дошкільниками;
- вдосконалювати навчально-методичне забезпечення освітнього процесу в закладі дошкільної освіти;
- впроваджувати інноваційні методики, технології, програми в практику роботи з метою забезпечення ефективності освітнього процесу
- удосконалювати професійну компетентність педагогів як в умовах дошкільного закладу, так і в системі підвищення кваліфікації;

№ з/п	Зміст заходів	Термін	Виконавець
1	Впроваджувати систему методичних заходів, спрямованих на розвиток професійної компетентності, творчих можливостей педагогів.	2022-2027	Директор, вихователь-методист, практичний психолог, педагогічні працівники

2	Створювати умови для систематичного поповнення та використання педагогічними працівниками закладу методичного фонду літератури, методичних матеріалів, інтернет-ресурсу.	2022-2027	Директор, вихователь методист
3	Залучати педагогів до вивчення та впровадження інноваційних педагогічних технологій, методик, програм.	2022-2027	Директор, вихователь методист
4	Забезпечувати якісний моніторинг стану освітньої діяльності педагогічних працівників.	2022-2027	Всі учасники освітнього процесу
5	Постійно оновлювати відповідно до сучасних вимог навчально-методичне забезпечення освітнього процесу.	2022-2027	Педагогічні працівники

Система управлінської діяльності

Завдання:

Створити та підтримувати атмосферу довіри, інформаційної прозорості, конструктивної співпраці між учасниками освітнього процесу та громадою.

№ з/п	Зміст заходів	Термін	Виконавець
1	Здійснювати річне планування та відстеження його результативності відповідно до стратегії розвитку та з урахуванням освітньої програми закладу	2022-2027	Директор, вихователь-методист
2	Щорічно здійснювати самооцінювання якості освітньої діяльності	2022-2027	Директор
3	Розподілити обов'язки та повноваження між адміністрацією закладу освіти для забезпечення ефективного управління закладом освіти та вдосконалення якості освітньої діяльності.	2022-2027	Директор

4	Утримувати у належному стані будівлі, приміщення, обладнання закладу освіти	2022-2027	Заступник завідувача господарства
5	Створити у закладі систему інформаційного забезпечення (у тому числі електронний документообіг) та автоматизоване середовище для роботи з даними.	2024-2027	Директор
6	Створити та забезпечувати необхідні умови для діяльності різноманітних форм громадського самоврядування	2022-2027	Директор
7	Створити умови для формування відкритого освітнього середовища через залучення учасників освітнього процесу до різноманітних суспільнозначущих заходів поза межами закладу: фестивалі, екскурсії, відвідування установ культури тощо.	2022-2027	Директор
8	Створити психологічно комфортне середовище, яке забезпечує конструктивне спілкування учасників освітнього процесу та сприяє формуванню їх взаємної довіри	2022-2027	Директор
9	Оприлюднювати інформацію про свою діяльність на відкритих загальнодоступних ресурсах	2022-2027	Директор

Очікувані результати:

- раціональне використання інноваційних педагогічних технологій, методик, програм, розробка власних педагогічних технологій, що сприятимуть підвищенню якості знань дошкільників;
- систематичне включення ІКТ в освітній процес ЗДО;
- модернізація матеріально-технічної бази закладу дошкільної освіти;

- активна участь громадськості та батьків у формування освітнього простору ЗДО;
- формування у дошкільників вмінь та навичок, необхідних для продовження освіти в школі;
- сформованість свідомого ставлення дітей до власного здоров'я;
- підвищення рівня професійної підготовки педагогічних працівників, зміна якісного складу за освітою та за кваліфікаційними категоріями;
- зменшення текучості кадрів;
- підвищення якості освіти шляхом використання інноваційних технологій;
- високий професійний рівень педагогічних працівників;
- достатня мотивація праці;
- відсутність яскравих проявів професійного вигорання.

ПРОЄКТ «ВИХОВАННЯ І РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ»

«Дітей вчить те, що їх оточує»

Марія Монтесоррі

Мета проекту – створити єдине освітнє середовище, яке сприятиме фізичному, інтелектуальному і особистісному розвитку дітей; забезпечити особистісне зростання кожної дитини з урахуванням її нахилів, здібностей, індивідуальних, психологічних та фізичних особливостей.

Завдання:

- створити належні умови для функціонування освітнього закладу, який забезпечує розвиток, виховання і навчання дитини, реалізацію інтелектуальних, культурних, творчих можливостей дошкільників;
- підвищити ти особистісно-орієнтованого підхід у становленні цілісної особистості дошкільника шляхом впровадження інноваційних технологій, альтернативних методик;
- модернізація змісту дошкільної освіти ;
- надавати кваліфіковану допомогу дитині у формуванні вмінь та навичок, необхідних для продовження освіти в школі;
- створення і запровадження інноваційних технологій розвитку, навчання та виховання дитини дошкільного віку;
- створити оновлене матеріально-технічне забезпечення закладу відповідно до вимог часу.

Пріоритет:

Розвиток ключових компетентностей дошкільників

Заходи з реалізації проекту:

№	Зміст роботи	Термін виконання	Виконавець
1	Поповнювати розвивальне предметне середовище в групових кімнатах згідно з Типовим переліком обов'язкового обладнання.	По мірі необхідності	Педагоги
2	Продовжувати впроваджувати в освітню діяльність закладу організацію тематичних тижнів – здоров'я та спорту, кольорового тижня, тижня експериментів, тижня довкілля.	Щорічно	Вихователь-методист, педагоги
3	Розробити коректурні таблиці з різних розділів програми	2023-2024	Педагоги
4	Впроваджувати нові форми, методи та засоби роботи для підвищення пізнавальної активності дітей.	Постійно	Педагоги
5	Розробити систему занять з використанням ІКТ	2024	Вихователь-методист, педагоги
6	Продовжити роботу із логіко-математичного розвитку з використанням сучасних технологій та методик	Постійно	Практичний психолог
7	Обладнати куточки усамітнення в усіх вікових групах	2023-2023	Вихователь-методист, педагоги

8	Поповнення картотеки інтегрованих занять для дітей, спрямованих на уточнення понять про духовні цінності.	2022-2027	Вихователь-методист
9	Продовжувати поповнювати розвивальне середовище закладу з усіх розділів програми	2022-2027	Вихователь-методист
10	Продовжувати використовувати на заняттях з образотворчої діяльності інноваційні та нетрадиційні техніки малювання.	2022-2027	Педагоги
11	Активізувати роботу з ознайомлення дітей із предметами народного декоративно-ужиткового мистецтва.	2022-2024	Педагоги
12	Оформляти тематичні виставки робіт дітей та батьків.	Постійно	Вихователь-методист, педагоги

Очікувані результати:

- розвиток інтелекту дошкільників як інтегрованого психічного явища, яке включає ряд пізнавальних процесів;
- інтенсифікація сенсорного, математичного, мовленнєвого, естетичного, соціального розвитку дітей;
- висока пізнавальна діяльність дошкільників, формування в них позитивної соціальної поведінки в суспільстві, розвиток самостійності;
- формування практичного досвіду дітей;
- застосування діяльнісного підходу у формуванні ключових компетенцій дошкільників.
- сформоване вміння вчитися, як основне завдання при підготовці майбутніх школярів.

ПРОЄКТ «СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД»

«Дитинство - це коли все дивно і ніщо не викликає здивування»

А. Ривароль

Мета: повноцінний особистісний та інтелектуальний розвиток дітей, захист психічного здоров'я, створення розвивального, мотивуючого до навчання освітнього середовища та забезпечення умов для соціалізації дітей з особливими освітніми потребами.

Завдання:

- забезпечити доступність здобуття дошкільної освіти;
- створити умови для підготовки дітей до подальшого успішного навчання в школі;
- сприяти збереженню та зміцненню фізичного, психічного і духовного здоров'я дітей з раннього віку;
- підвищити ефективність діяльності практичного психолога шляхом використання соціально-педагогічних та психологічних технологій;
- забезпечити якісний психологічний супровід процесу навчання та виховання дітей;
- орієнтувати роботу практичного психолога на соціально-психологічну профілактику негативних явищ в дитячому середовищі, профілактику девіантної і ризикової поведінки дітей.

Пріоритети:

- побудова освітнього простору на основі принципу гуманізму;
- розробка розвиваючих, корекційних програм навчання та виховання

№ з/п	Зміст заходів	Термін	Виконавець
1	Забезпечувати реалізацію Закону України «Про дошкільну освіту» у частині забезпечення обов'язковості здобуття дошкільної освіти дітьми п'ятирічного віку.	2022-2027	Всі учасники освітнього процесу
2	Створити належні умови для обов'язкового здобуття дітьми 5-річного віку дошкільної освіти.	2022-2027	Директор, завгосп
3	Забезпечувати системну організаційно-методичну та роз'яснювальну роботу серед працівників щодо забезпечення права на освіту дітям з особливими потребами.	2022-2027	Директор, вихователь-методист, педагогічні працівники
4	Впровадження інклюзивної освіти в заклад освіти. Розвивати зв'язок з родинами вихованців з особливими освітніми потребами, залучати їх до команди фахівців з розроблення індивідуальної програми розвитку та іншої необхідної підтримки під час навчання.	2024-2027	Всі учасники освітнього процесу
5	Підтримувати зв'язки з інклюзивно-ресурсним центром, залучаючи його фахівців до розроблення індивідуальних програм розвитку, консультацій педагогів для надання якісного психологопедагогічного супроводу учнів в освітньому процесі.	2022-2027	Директор, вихователь – методист, педагогічні працівники

6	Забезпечити умови ефективної реалізації оновленого Базового компонента дошкільної освіти	2022-2027	Всі учасники освітнього процесу
7	Впроваджувати в освітній процес інноваційні педагогічні та інформаційно-комунікаційні технології.	2022-2027	Педагогічні працівники
8	Впроваджувати в педагогічний процес здоров'язберігаючі технології соціально-оздоровчі проекти.	2022-2027	Педагогічні працівники
9	Забезпечувати належний стан медичного обслуговування дітей.	2022-2027	Педагогічні працівники
10	Оновити систему оздоровчих заходів, які проводяться в умовах ЗДО	2022-2027	Директор
11	Забезпечувати раціональне, збалансоване харчування дітей в дошкільному закладі з дотриманням натуральних норм харчування та врахування віку та типу груп.	2022-2027	Директор, сестра медична старша
12	Здійснювати контроль за якістю харчування та медичного обслуговування дітей різних вікових категорій, відповідно до потреб розвитку.	2022-2027	Сестра медична старша, працівники харчоблоку
13	Забезпечити харчування дітям пільгових категорій.	2022-2027	Директор , вихователь - методист

Очікувані результати:

- створення особистісної траєкторії розвитку кожної дитини;
- набуття здатності дітьми будувати морально-етичні взаємовідносини з однолітками, виявляти активний пізнавальний інтерес до оточуючого світу;
- неконфліктна адаптація учасників освітньо-виховного процесу до суспільних змін, збереження їх психосоматичного здоров'я;
- соціалізація дітей з особливими освітніми потребами
- створення інклюзивного освітнього простору для дітей з ООП

ПРОЄКТ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ»

«Ми навчаємось для того, щоб удосконалювати себе»

Конфуцій

Мета проекту – створити сучасний науково-методичний простір, що забезпечуватиме професійні потреби та запити педагогів у їхньому фаховому розвитку.

Завдання:

- забезпечити цілеспрямований науково-методичний супровід і прогнозування професійного розвитку педагогічних кадрів;
- створення системи роботи з профілактики емоційного вигорання;
- залучати педагогів до планування роботи закладу дошкільної освіти;
- забезпечити умови для професійного зростання педагога закладу дошкільної освіти
- створити інформаційно-розвивальне середовище в закладі, що забезпечить доступ до інформації споживачам освітніх послуг, забезпечить умови для їх дистанційного навчання;
- впроваджувати інноваційні методики, технології, програми в практику роботи з метою забезпечення ефективності освітнього процесу;
- удосконалити систему виявлення, систематизації та апробації кращого педагогічного досвіду.

Пріоритети:

- ефективність науково-методичної роботи;
- самоосвіта – індивідуальна робота кожного педагога;
- участь кожного педагогічного працівника у методичній роботі та науково-методичній діяльності.

Заходи з реалізації проекту:

№ п\п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавець
-------	--------------	------------------	------------

1	Впроваджувати систему методичних заходів, спрямованих на розвиток професійної компетентності, творчих можливостей педагогів.	Постійно	Директор, вихователь-методист
2	Організація тематичної діяльності у напрямку визначення шляхів вирішення актуальних проблем, розробки нових педагогічних ідей в контексті роботи за Базовим компонентом дошкільної освіти та програмою «Українське дошкілля»	2022-2027	Завідувач, вихователь-методист, педагоги
3	Створювати умови для підвищення професійної майстерності та рівня методичної підготовки педагогічних кадрів.	Постійно	Директор, вихователь-методист
4	Створювати умови для оволодіння педагогами інноваційними методиками.	Постійно	Директор, вихователь-методист
5	Розробка навчально-методичного супроводу (методичних рекомендацій, оновленого відповідно до модернізованого змісту дошкільної освіти дидактичного, розвивального матеріалу, методичних розробок)	2022-2027	Директор, вихователь-методист
6	Вивчати, узагальнювати та поширювати передовий досвід педагогів навчального закладу, матеріали висвітлювати в засобах масової інформації.	Постійно	директор, вихователь-методист

7	Забезпечити змістове наповнення сайту закладу авторськими розробками педагогів.	2022-2027	Директор, вихователь-методист
8	Забезпечити методичний кабінет закладу необхідною методичною літературою, фаховими часописами.	2022-2027	Директор, вихователь-методист
9	Забезпечувати якісний моніторинг стану освітньої діяльності педагогічних працівників.	2022-2027	Директор, вихователь-методист
10	Брати участь у фахових конкурсах педагогічної майстерності.	Постійно	Директор, вихователь-методист
	Організувати «Галерею творчих доробок» (виставка кращих методичних розробок)	Щорічно	Директор, вихователь-методист, педагоги закладу
11	Постійно оновлювати відповідно до сучасних вимог навчально-методичне забезпечення освітнього процесу	Постійно	Директор, вихователь-методист
12	Забезпечувати роботу науково-практичних семінарів з актуальних питань та участь педагогів у них.	2022-2027	Вихователь-методист, завідувач

13	Надавати перевагу тим формам методичної роботи, які стимулюють професійну творчість педагогів (професійні конкурси, огляди – конкурси, педагогічні виставки, виставки – презентації, панорами методичних заходів, проектна діяльність, презентації ідей, творчі звіти педагогів, майстер – класи, тематичні акції, випуск педагогічних порадників для батьків тощо)	Постійно	Вихователь-методист, директор
15	Провести презентаційний месендж «А я роблю так...» (поширення педагогічного досвіду вихователів)	2024	Вихователь-методист, директор, педагоги закладу
16	Організувати тренінг з профілактики емоційного вигорання педагогів	2023	Практичний психолог
17	Провести конкурс «Сторінками порт фоліо» з метою поширення матеріалів самоосвіти педагогів	2025	Вихователь-методист, директор, педагоги закладу

Очікувані результати:

- покращення умов для підвищення науково-теоретичної, методичної та психологічної підготовки педагогічних працівників;
- поширення кращого передового педагогічного досвіду за межі освітнього простору закладу
- зниження рівня синдрому професійного вигорання

ПРОЄКТ «ПОШУКОВО-ДОСЛІДНА ДІЯЛЬНІСТЬ»

«Дитина мислить образами. Це означає, що, слухаючи, наприклад, розповідь учителя про подорожі краплини води, вона малює в своїй уяві і срібні хвилі вранішнього туману, і темну хмару, і гуркіт грому, і весняний дощ. Чим яскравіші всі уявні ці краплини, тим глибше осмислює вона закономірність природи»

В. О. Сухомлинський

Мета проекту – залучати дітей до взаємодії з об'єктами живої та неживої природи як засобами пізнання навколишнього світу у «лабораторних» умовах.

Завдання:

- навчити дітей уважно та зацікавлено спостерігати за природним оточенням;
- розвивати пізнавальні уміння та навички, розумову активність, позитивне і дбайливе ставлення до об'єктів природи;
- сприяти усвідомленню причинно-наслідкових зв'язків, які недоступні для органів чуття;
- поповнити матеріальну базу для роботи з пошуково-дослідної діяльності;
- стимулювати прояв фантазії;
- *Пріоритети:*
- активна пізнавальна діяльність;
- досліди, експерименти, спостереження;
- елементарна пошукова діяльність.

Заходи з реалізації проекту:

№ п\п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавець
1	Впроваджувати в практику роботи нетрадиційні методи, альтернативні технології, освітні програми щодо залучення дошкільників до активної пошуково-дослідницької діяльності.	2022-2027	Директор, вихователь-методист, вихователі

2	Впроваджувати в практику роботи дошкільного навчального закладу технології STREAM-освіти.	Постійно	Вихователь-методист, педагоги
3	Забезпечувати дошкільний заклад науково-методичною літературою з окресленої проблеми.	Постійно	Директор, вихователь-методист
4	Провести конкурс науково-методичних розробок серед працівників з даної проблеми	2025	Директор, вихователь-методист, педагоги закладу
5	Запровадити комплекс заходів щодо попередження травмування та нещасних випадків під час здійснення	2022-2027	Директор, старша медична сестра
	пізнавальної діяльності у осередках пошуково-дослідницької діяльності.		
6	Організувати збагачення оснащення осередків пошуково-дослідницької діяльності в усіх вікових групах відповідно до програми.	2022-2023	Директор, вихователь-методист, вихователі
7	Проводити моніторингові спостереження за організацією та проведенням дослідів, експериментів. Забезпечити взаємовідвідування заходів педагогами.	Щорічно	Директор, вихователь-методист, вихователі
8	Висвітлювати теоретичну та практичну реалізацію заходів з пошуково-дослідної діяльності на сайті	Щорічно	Директор, вихователь-методист, вихователі

Очікувані результати:

- покращення рівня пізнавального розвитку;
- розвиток усіх аналізаторів, чуттєвого досвіду, нетрадиційного мислення;
- підвищення пізнавального інтересу до експериментування;
- розвиток умінь самостійно знаходити альтернативні шляхи пошуку інформації та визначення властивостей матеріалів;
- поповнення середку пошуково-дослідницької діяльності необхідними матеріалами

ПРОЕКТ «ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ»

«Біда наша в тому, що ми вперше замислюємося про своє здоров'я лише в тому разі, якщо починаємо втрачати його, якщо вже „зіпсовано” механізм і потрібно думати про його налагодження»

К. Биков

Мета проекту – залучення дітей до здорового способу життя в умовах дошкільного навчального закладу та сім'ї, формування мотиваційної установки на здоровий і активний спосіб життя педагогів і дітей, вдосконалення здоров'язбережувального та здоров'яформувального середовища в ЗДО.

Завдання:

- продовжувати досконалювати умови для формування здоров'язбережувального та здоров'яформувального середовища в навчальному закладі;
- створювати необхідні умови для повноцінного фізичного розвитку дошкільників,
- зміцнювати й загартовувати організм дитини, сприяти розвитку фізичних якостей;
- підвищувати педагогічну майстерність і професійну кваліфікації педагогів щодо організації рухової діяльності дітей
- впроваджувати інноваційні та нетрадиційні технології фізичного розвитку дошкільників в освітній процес.
- збагачувати психолого-педагогічні знання батьків щодо формування здоров'язбережувальної компетентності.

Пріоритети:

- здоров'я дітей
- загартовуючі заходи
- оптимальний руховий режим

Заходи з реалізації проекту:

№ п\п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавець
1	Впроваджувати в практику роботи нетрадиційні методи, альтернативні технології, освітні програми щодо формування здорового способу життя дошкільників.	2022-2027	Директор, вихователь-методист, інструктор з фізкультури
2	Оновити систему оздоровчих заходів, які проводяться в умовах ЗДО.	2022-2027	Вихователь-методист, педагоги
3	Забезпечувати належний стан медичного обслуговування дітей, проводити поглиблені медичні огляди	2022-2027	Сестра медична старша
4	Забезпечувати дошкільний заклад науково-методичною літературою з окресленої проблеми.	Постійно	Директор, вихователь-методист
5	Систематично здійснювати медико-педагогічний контроль за фізичним розвитком дітей.	Постійно	Директор, вихователь-методист, старші медичні сестри
6	Розробити та впровадити в практику роботи ведення щоденників здоров'я дітей закладу	2025	Директор, сестра медична старша.
7	Проводити тематичні лекції з працівниками та батьками з питань профілактики інфекційних захворювань, поширення туберкульозу, надання першої медичної допомоги.	2022-2027	Директор, сестра медична старша.

8	Забезпечувати раціональне, збалансоване харчування дітей в дошкільному закладі з дотриманням натуральних норм харчування та врахування віку та типу груп.	2022-2027	Директор, сестра медична старша
9	Забезпечувати постачання якісних харчування, що відповідають державному стандарту	Постійно	Завгосп, сестра медична старша.
10	Здійснювати контроль за якістю харчування та медичного обслуговування дітей різних вікових категорій, відповідно до потреб розвитку.	2022-2027	Директор

11	Забезпечувати дотримання індивідуальних показників стану здоров'я, фізіологічних показників організму в процесі організованих занять з фізкультури та самостійної рухової діяльності.	Постійно	Інструктор з фізкультури, вихователі
12	Організовувати літнє оздоровлення дітей в закладі дошкільної освіти, впроваджувати прогресивні методи загартування дитячого організму.	2022-2027	Директор, інструктор з фізкультури, вихователі.
13	Оновити систему гартувальних заходів для дітей, враховуючи умови ЗДО та індивідуальні особливості здоров'я дошкільників	2022-2027	Вихователь-методист, сестра медична старша.
14	Поповнити спортивне обладнання для занять з фізкультури.	2022-2027	Директор, педагоги закладу

15	Проводити в ЗДО майстер-класи для впровадження досвіду роботи з використанням інноваційних та нетрадиційних технологій фізичного розвитку дошкільників	2024-2027	Інструктор з фізкультури, вихователі
16	Пропаганда здорового способу життя і цінності власного здоров'я через систематичне проведення спортивних свят, розваг та Днів здоров'я	2022-2027	Інструктор з фізкультури, вихователі
17	Розробити систему заходів, спрямованих на зміцнення здоров'я, зниження захворюваності вихованців	2023	Вихователь-методист, вихователі
18	Провести семінар для педагогів закладу «Здоров`язбережувальні технології в системі дошкільної освіти»	2024	Вихователь-методист, інструктор з фізкультури

Очікувані результати:

- сформовані стійкі мотиви та цінності здорового способу життя у кожної дитини;
- створення безпечних умов для життя та здоров'я учасників освітнього процесу;
- покращення рівня фізичної підготовленості дітей дошкільного віку;
- підвищення якісних показників здоров'я дітей дошкільного віку;
- оптимальний рівень сформованості в дітей та педагогів позитивної мотивації на здоровий спосіб життя;
- підвищення педагогами свого професійного рівня в питаннях здоров'язбереження та практичних навичок з організації рухової активності дошкільнят;
- поповнення спортивного інвентарю для проведення занять з фізкультури;
- поповнення фізкультурного обладнання як в групових кімнатах так і на ігрових майданчиках.

ПРОЄКТ «МОВЛЕННЄВЕ РОЗВИВАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ»

- «Мова зникає не тому, що її не вчать
• інші, а тому, що нею не говорять ті, хто її
знає»

Х. Арце

Мета проекту – створення мовленнєвого середовища, яке б сприяло розвитку вміння будувати зв'язні висловлювання, вільно висловлювати свою думку.

Завдання:

- створити і збагачувати усі складники розвивального середовища: природного, соціального, предметно-ігрового, особистісного;
- формувати мовленнєву компетентність дошкільників шляхом використання різних форм театральнo-мовленнєвої та театральнo-ігрової діяльності;
- створити базу дидактичного матеріалу для формування мовленнєвої компетентності;
- продовжувати впроваджувати в практику роботи закладу інноваційні технології з розвитку мовлення дошкільників;
- використання особистісно-орієнтованого підходу до розвитку мовлення дошкільників;
- активізувати роботу з батьками щодо створення ефективного соціального мовленнєвого середовища в закладі та сім'ї.

Пріоритети:

- робота з артикуляцією звуків;
- якісно нове середовище спілкування дошкільників;
- створення ситуації спілкування, яка ґрунтується на життєвому досвіді дошкільників.

	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавець
1	Вдосконалити систему роботи з навчання дітей розповідання з використанням методики Н.В.Гавриш, А.М.Богуш.	2022-2027	Вихователь-методист, педагоги

2	Продовжувати впроваджувати в практику роботи з дітьми розвивально-коректурних таблиць, асоціативних карт Н.В.Гавриш, мнемотехніки, карток Проппа.	2022-2027	Педагоги
3	Поповнити групові осередки портретами видатних письменників, поетів, художників України	2022-2025	Директор, вихователь-методист
4	Батьківський всеобуч «Чинники та фактори, які впливають на мовленнєву компетентність дитини відповідного віку», «Профілактика мовленнєвих порушень у дітей дошкільного віку», «Артикуляційна гімнастика – перший етап у формуванні правильної звуковимови у дітей»	2024-2027	Директор, вихователь-методист, педагоги, логопеди
5	Педагогічний всеобуч «Організація мовленнєвого розвитку дітей третього року», «Організація мовленнєвого розвитку у дітей дошкільного віку»	2022-2027	Директор, вихователь-методист, педагоги
6	Літературно-мистецьке свято «Рідна мова -коріння нації!», «День поезії-це свято!»	2023	Директор, вихователь-методист, педагоги
7	Діагностика звуковимови дошкільників	Щорічно	Вихователь-методист, логопеди
8	Семінар-практикум «Прийоми розвитку мовлення дошкільників»	2024	Вихователь-методист
9	Впорядкувати та оновити картотеки матеріалів з формування комунікативно- мовленнєвої компетентності дошкільників	2022-2025	Вихователі ЗДО

Очікувані результати:

- високий рівень комунікативної культури дошкільників;
- розширення кругозору педагогів, словникового запасу; уміння працювати над пошуком творчих ідей, використовуючи різноманітні джерела інформації;
- володіння вихователем сучасною методикою навчання дітей дошкільного віку державної української мови;
- вдосконалене україномовне мовленнєве розвивальне середовища в дошкільному навчальному закладі
- єдність народознавчого, мовленнєвого і художнього компонентів у навчанні дітей державної української мови;
- підвищення рівня педагогічної майстерності вихователів закладу через використання інноваційних технологій з розвитку мовлення дітей дошкільного віку.
- діалогічний стиль спілкування в межах освітнього процесу;
- зменшення рівня впливу мультимедійних засобів на спілкування дошкільників;
- підвищення рівня обізнаності батьків щодо проблем із розвитком зв'язного мовлення.

ПРОЄКТ «НЕРОЗЛУЧНІ ДРУЗИ: ДІТИ – БАТЬКИ – ПЕДАГОГИ»

*«Сім`я -
природний первинний осередок,
де реалізується краса людського життя,
куди приходять відпочивати переможні сили людини,
де ростуть і живуть діти - головна радість життя»*

А.Макаренко

Мета проекту – актуалізація позиції партнерства між закладом дошкільної освіти, батьками та соціальним оточенням, в основу якого закладено ідеї гуманізації відносин, пріоритет загальнолюдських цінностей з акцентом на особистісно-діяльнісний підхід.

Завдання:

- залучати батьків в процес планування та побудови освітнього процесу шляхом постійного інформування;

- сприяти актуалізації позиції партнерства між учасниками освітнього процесу;
- вивчення кращого досвіду сімейного виховання, пропаганда його серед батьківського колективу, впровадження в роботу ЗДО позитивного досвіду сімейного виховання;
- забезпечити участь батьків у формуванні освітньої політики ЗДО;
- підвищувати рівень професійної компетентності педагогічних працівників із питань організації взаємодії закладу і сім'ї;
- створення сприятливих умов для підвищення педагогічної та психологічної грамотності батьків щодо виховання та навчання дітей дошкільного віку;
- реалізовувати навчальну роботу з дітьми на підставі особистісної та соціально орієнтованої моделі спілкування у тріалі «педагог – дитина – батьки».

Пріоритети:

- піднесення на якісно новий рівень роботи педагогічного колективу дошкільного закладу з батьками вихованців

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавець
1	Створення єдиного освітнього простору «Сім'я – дошкільний заклад»;	2022-2027	Директор, вихователь-методист
2	Діяльність консультативного центру для батьків	Протягом року	Директор, вихователь-методист, педагоги
3	Залучення батьків до оформлення ландшафтної території ЗДО	Щорічно	Директор
4	Проведення родинних конкурсів.	Щорічно	Директор, вихователь-методист
5	Нетрадиційні форми проведення батьківських зборів	2022-2027	Педагоги закладу

6	Розширення форм роботи з батьками.	2023-2027	Директор, вихователь-методист, практичний психолог, педагоги
7	Пропаганда кращого досвіду сімейного виховання засобами інформаційних ресурсів.	2022-2027	Директор, вихователь-методист
8	Моніторингові дослідження рівня задоволеності батьків якістю надання освітніх послуг	Щорічно	Практичний психолог, вихователь-методист
9	Впровадження активних форм роботи з сім'єю (клуби, майстер-класи, семінари-практикуми, взаємні консультації) з метою обміном досвідом сімейного виховання	Щорічно	Вихователі
10	Створення умов для продуктивного спілкування дітей і батьків на основі спільних справ: сімейних свята, спільна проектна діяльність, виставки спільних робіт батьків та дітей	Щорічно	Вихователь-методист, вихователі

Очікувані результати:

- активне включення батьків у освітньо-виховний процес ЗДО
- створення взаємовигідного соціального партнерства
- створена інформаційна рубрика на сайті закладу для батьків
- піднесена на якісно новий рівень робота педагогічного колективу з батьками вихованців;
- встановлені єдині педагогічні позиції і вимоги ЗДО і батьків до виховання дошкільнят
- належний рівень психолого-педагогічної культури батьків;
- зорієнтованість батьків на виховання і розвиток дитини;
- наявність доброзичливої атмосфери між працівниками ЗДО і батьками.

Список використаної літератури:

1. Базовий компонент дошкільної освіти /Науковий керівник: Т.О.Піроженко, доктор психологічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України; Авт. кол-в: Піроженко Т.О., Байер О. М., Безсонова О.К. та ін. – режим доступу https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Вa_zovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf, 2021.– 37 с.
2. Закон України «Про дошкільну освіту» // Освіта України. – 1001. – № 33. – 12 серпня.
3. Настільна книга керівника дошкільного навчального закладу. Частина 1 / упоряд.: Н.М. Курочка, Н.В.Омельяненко. – Тернопіль: Мандрівець, 2008. – 248 с.
4. Настільна книга керівника дошкільного навчального закладу. Частина 2 / упоряд.: Н.М. Курочка, Н.В.Омельяненко. – Тернопіль: Мандрівець, 2008. – 216 с.
5. Крутій К.Л. Управління дошкільним закладом: організація контролю та керівництва / К.Л.Крутій, Н.В.Маковецька. – 2-ге вид. – Запоріжжя: ТОВ «ЛПС» ЛТД, 2003. – С. 24-28.
6. Романюк І.А. Аналіз, планування, контроль як функції управлінської діяльності керівника дошкільного навчального закладу / І.А.Романюк. – Тернопіль: Мандрівець, 2011. – 280 с.
7. Богуш А., Гавриш Н., Котик Т. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах. [Підручник для студентів вищих навчальних закладів факультетів дошкільної освіти]. – К.: Видавничий дім «Слово», 2010. – 304с.
8. Романюк І.А. План роботи закладу дошкільної освіти: принципи, структура, зміст. Крок за кроком до реального плану ефективних дій: метод. посіб. / І.А.Романюк. – Тернопіль: Мандрівець, 2019. – 136с.
9. Білан О.І. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / О.І.Білан; за заг.ред. О.В.Низковської. – 256с.